

Sekretariat Dyrektora IPJ

Wpłynęło dn. 2008.09.11

L. dz.

Podpis

INSTYTUT FIZYKI PLAZMY I LASEROWEJ MIKROSYNTEZY

Asocjacja EURATOM

01-497 Warszawa, ul. Hery 23

tel. 022 638-14-60, fax 022 666-83-72

e-mail: office@ifpilm.waw.pl • www.ifpilm.waw.pl • www.ipplm.pl

Nr rej. 308/08.....

Warszawa, dn. 08.09.2008

**Instytut Problemów Jądrowych
im. Andrzeja Sołtana
Świerk, 05-400 Otwock**

Szanowny Panie Dyrektorze,

W załączeniu przekazuję opinię Instytutu Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy na temat projektu budowy lasera na swobodnych elektronach POLFEL.

Łączę wyrazy szacunku

Dr Zygmunt Składanowski

Dyrektor IFPILM

OPINIA INSTYTUTU FIZYKI PLAZMY I LASEROWEJ MIKROSYNTEZY nt. PROJEKTU BUDOWY LASERA POLFEL

Uważamy budowę lasera na swobodnych elektronach POLFEL w IPJ za ważne wzbogacenie polskiej infrastruktury badawczej i wyrażamy zainteresowanie wykorzystaniem tego urządzenia do badań prowadzonych w laboratoriach IFPiLM. Urządzenie POLFEL umożliwiając dostęp do linii eksperymentalnych umożliwiłoby tym samym intensywne prowadzenie części naszych badań realizowanych głównie w ramach programów europejskich, a także rozwój nowej tematyki wymagającej specyficznych parametrów urządzenia POLFEL.

Poniżej zamieszczony jest wstępny wykaz przewidywanych zastosowań POLFEL do prac realizowanych przez IFPiLM we współpracy z IPJ i z zespołami z innych ośrodków:

- Badanie struktury i dynamiki materii w stanach ekstremalnych (wytworzonych laserem IR wielkiej mocy) za pomocą koherentnego promieniowania XUV.
- Badanie oddziaływania ultrakrótkich impulsów promieniowania XUV o dużym natężeniu z ciałem stałym, gęstą plazmą oraz z obiektami biologicznymi.

Eksperymenty powyższe byłyby częściowo powiązane z tematyką badawczą europejskiego projektu HiPER (zatwierdzonego przez ESFRI), którego faza przygotowawcza (Preparatory Phase) rozpoczęła się w br. Ich realizacja wymaga zainstalowania w stacji badawczej POLFEL femtosekundowego lasera IR wielkiej mocy wraz z odpowiednią aparaturą pomiarową (koszty 3-5 MEuro).

Oczekiwane wyniki i korzyści

Powiązanie projektu POLFEL z wielkim europejskim projektem HiPER poświęconym fuzji termojądrowej i badaniu ultraintensywnych oddziaływań laser-materia.
Zwiększenie konkurencyjności polskich zespołów badawczych (w tym z IFPiLM) w staraniach o europejskie projekty badawcze.

Oczekiwane parametry źródła

długość fali
 częstotliwość repetycji:
 długość impulsu
 moc średnia
 moc w impulsie
 rozmiar ogniska
 warunki próżniowe (dozowanie gazów)
 pomiary w funkcji temperatury
 doświadczenia typu pompa - sonda
 przewidywana ilość projektów w latach 2015 – 2020.

10-30 nm
10Hz
50-100 fs
100 MW lub większa
10-100 mikrometrów
tak
tak
5-10

DYREKTOR
 INSTYTUTU FIZYKI PLAZMY
 I LASEROWEJ MIKROSYNTEZY
 Im. S. Kaliskiego

dr Zygmunt Składanowski